

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: M. N.

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra České republiky

se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2019, čj. OAM-512/ZA-ZA11-ZA22-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

- 1. Včasnou žalobou žalobce napadl rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o žádosti o udělení mezinárodní ochrany dle ust. § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a to tak, že žádost žalobce zamítl jako zjevně nedůvodnou. Žalovaný dospěl k závěru, že zemi původu žalobce lze považovat za bezpečnou zemi ve smyslu zákona o azylu.

II. Shrnutí žalobní argumentace

- 2. Žalobce v žalobě uvedl, že domněnka o bezpečné zemi původu je vyvratitelná a je potřeba v každém případě zkoumat, zda i ve vztahu k dotyčnému žadateli lze danou

zemi považovat za bezpečnou. Žalobce má za to, že v jeho případě to tak není a žalovaný proto pochybil. Žalovaný si neshromáždil dostatek aktuálních a relevantních podkladů pro vydání rozhodnutí, v důsledku čehož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Výrok zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné proto nemá dostatečnou oporu ve správním spisu. Kromě toho je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

3. Žalobce navrhl napadené rozhodnutí zrušit.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný nesouhlasil s oprávněností žalobních námitek, neboť tyto neprokazují nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí správního orgánu. Odkázal plně na písemnosti založené ve správním spisu a na vydané rozhodnutí. Správní orgán v daném případě zjistil skutečný stav věci a přihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo a jeho rozhodnutí je i přezkoumatelným a dostatečným způsobem odůvodněno.
5. V případě žalobce je zřejmé, že svoji vlast neopustil na základě žádného z relevantních důvodů ve smyslu zákona o azylu a ani jeho obavy z návratu do Gruzie nelze považovat za opodstatněné ve smyslu ustanovení § 12 a § 14a zákona o azylu. Především bylo zjištěno, že Gruzie splňuje základní demokratické principy v souladu s kritérii pro hodnocení bezpečné země původu /§ 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu/ a byla proto zařazena na seznam zemí, které ČR považuje za bezpečné země původu - viz § 2 bod 7 vyhlášky č. 328/2015 Sb., ve znění vyhlášky č. 68/2019 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců. Z výpovědi žalobce v rámci správního řízení ani z obsahu podané žaloby nebylo zjištěno, že by v jeho případě tento předpoklad neplatil. Z průběhu správního řízení a ostatně i z podané žaloby je zcela evidentní, že žádostí o udělení MO se žalobce snaží legalizovat svůj další pobyt na území ČR, protože zde pobývají jeho rodinní příslušníci. Dále je v zemi jeho původu špatná ekonomická situace a rovněž se obává obsazení Gruzie Ruskem. Za nedůvodnou pak považuje žalovaný i další námitku žalobce, a to, že správní orgán nevychází z aktuálních a relevantních podkladů.
6. Z uvedených důvodů žalovaný trval na zamítnutí žaloby v plném rozsahu.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) a po prostudování obsahu správního spisu v kontextu s žalobními námitkami pak dospěl k následujícím skutkovým zjištěním a právním závěrům. Soud věc rozhodoval bez nařízení jednání, v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalobce dne 7. 6. 2019 uvedl, že je zdrav a prvním důvodem jeho žádosti je, že tady má rodinu. Má zde manželku a synovce. Dalším důvodem je, že v Gruzii je špatná ekonomická situace. Není tam práce a těžko se tam žije. Ekonomické důvody odchodu z vlasti zopakoval i při pohovoru týž den. Doplnil, že synovec může existovat samostatně, ale žalobce by chtěl žít se svou rodinou. Problémy s policií nebo se státními orgány neměl, ani žádné další potíže ve vlasti. V případě návratu do vlasti se obává, že nebude se svoji rodinou a bude se mu v Gruzii těžko žít. Má také obavu, že v budoucnosti Rusko zabere celou Gruzii a on

jako válečný veterán bude ohrožen – mstili by se mu a mohli by ho i zabít. Usuzuje tak ze zpráv. V ČR by se chtěl naučit jazyk a najít si práci. Jiné podmínky legalizace pobytu v ČR nezná.

9. Součástí správního spisu jsou dále informace shromážděné žalovaným ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Žalovaný vycházel z Informace OAMP – Gruzie: Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 3. 7. 2018, a ze zprávy: Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu z dubna 2019. S podklady pro rozhodnutí ve věci byl žalobce seznámen dne 10. 6. 2019.
10. Z ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu vyplývá, že jako zjevně nedůvodná se zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel o udělení mezinárodní ochrany přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze.
11. Dle § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se pro účely tohoto zákona rozumí bezpečnou zemí původu stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, ve kterém obecně a soustavně nedochází k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestům a k hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a, který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků, a který umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží nad stavem dodržování lidských práv.
12. Dle § 16 odst. 3 zákona o azylu jsou-li důvody pro zamítnutí žádostí o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14 nebo doplňkové ochrany podle § 14b. Jsou-li důvody pro zamítnutí žádostí o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle odst. 2, rovněž se neposuzuje, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
13. Bezpečnost dané země se neposuzuje ad hoc, nýbrž dle ustáleného seznamu, který poskytuje prováděcí vyhláška. Podle § 2 bod 7. vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu, považuje Česká republika Gruzii za bezpečnou zemi původu.
14. Soud se v přezkoumávané věci zejména zabýval posouzením důvodnosti námitky žalobce směřující do nedostatečného zjištění skutkového stavu ze strany žalovaného, respektive nezohlednění faktické situace žalobce.
15. Shora citované ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu spočívá na pojmu „bezpečná země původu“, vymezeném v § 2 odst. 1 písm. k) téhož zákona. Občany pocházející z bezpečných zemí původu nelze pak bez dalšího považovat za osoby vyžadující ochranu — specifickým prvkem uvedené praxe je tedy nezkoumání důvodů pro udělení azylu a doplňkové ochrany, ale toliko posouzení, zda daná země podmínky definice „bezpečné země původu“ splňuje. Na druhou stranu však není vyloučeno, aby v azylovém řízení

konkrétní osoba prokázala opak, tedy že v jejím případě ze strany domovského státu k porušování mezinárodních azylových zásad dochází.

16. Žalovaný byl proto v dané věci pro závěr o zamítnutí žádosti žalobce s ohledem na její zjevnou nedůvodnost povinen dle § 16 odst. 2 zákona o azylu prokázat, že Gruzii lze považovat za bezpečnou zemi původu. Vzhledem k tomu, že však prováděcí vyhláška k zákonu uvedenou zemi výslovně uvádí ve svém § 2 bodu 7., byla jeho procesní situace o to jednodušší, že nemusel zkoumat naplnění jednotlivých znaků, vymezených v § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, ale mohl rovnou přistoupit ke konstatování splnění podmínek bezpečnosti Gruzie jako země původu žalobce. I přesto je však součástí správního spisu několik zpráv hodnotících bezpečnostní a politickou situaci v Gruzii. Z podkladů lze současně spolu s prováděcí vyhláškou ověřit, že Gruzii je možné považovat za bezpečnou zemi původu. Žalovaný tedy splnil své povinnosti týkající se řádného zjištění skutkového stavu, neboť žalobce není osobou, jež by pocházela ze států, jež za „bezpečné země původu“ ani „bezpečné třetí země“ považovat nelze.
17. Krajský soud dále konstatuje, že charakteristickým znakem řízení o azylu v případě bezpečných zemí původu oproti jiným obdobným azylovým řízením je zvýšení důkazního břemene ve vztahu k žadatelům. Jelikož se dodržování mezinárodních závazků a neporušování práv vlastních občanů u bezpečných zemí presumuje, leží hlavní odpovědnost za prokázání opaku právě na žadatelích. Povinností žalobce bylo **azylově relevantní skutečnosti** nejen tvrdit, ale zejména tato tvrzení doložit. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70, „*Institut bezpečné země původu zakotvený v ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o azylu [dnes písm. k)] a v čl. 29 a 30 procedurální směrnice totiž stanoví presumpci nedůvodnosti žádostí osob přicházejících z dané země - srov. ust. § 16 odst. 1 písm. d) zákona o azylu (...) [dnes ust. § 16 odst. 2]. Jinými slovy, žadatel o mezinárodní ochranu přicházející z bezpečné země původu musí prokázat, že v jeho konkrétním případě tento stát za bezpečnou zemi původu považovat nelze, což v důsledku znamená, že musí prokázat, že mu hrozí větší riziko pronásledování nebo vážné újmy než ostatním osobám v obdobném postavení. Jak bylo uvedeno výše, obdobné podmínky nejsou u standardních žádostí o mezinárodní ochranu (minimálně pokud jde o zkoumání podmínek pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu) vyžadovány, a tudíž označení určité země za bezpečnou zemi původu v podstatě zvyšuje důkazní břemeno na straně žadatelů o mezinárodní ochranu.*“
18. V dané věci žalobce uváděl, že důvodem jeho žádosti je ekonomická situace a žití s rodinou. Jak jeho manželka, tak syn však v ČR rovněž žádají o mezinárodní ochranu, přičemž synovi (resp. synovci) udělena nebyla ani po přezkumu soudem. Tyto žalobcem uvedené důvody nespadají pod žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu (tj. pronásledování za uplatňování politických práv a svobod, nebo odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě). Žalovanému tak nezbylo vyhodnotit žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, a jako takovou ji zamítnout.
19. Soud dále odkazuje na shora citovaný § 16 odst. 3 zákona, dle něhož je výslovně stanoveno, že správní orgán v případě zjevně nedůvodných žádostí neposuzuje, zda by mohl být žadatel o udělení mezinárodní ochrany vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12, splňuje důvody pro udělení azylu podle § 13 a § 14, hrozí mu vážná újma podle § 14a, nebo lze v jeho případě užít tzv. doplňkové ochrany podle § 14b.

Žalovaný tudíž nebyl na rozdíl od jiných řízení o mezinárodní ochraně povinen se dalšími důvody pro udělení azylu žalobci zabývat. Žalovaný vedl pohovor se žalobcem důsledně tak, aby byly vyloučeny pochybnosti o existenci azylově relevantních důvodů na straně žalobce. V průběhu řízení bylo objasněno, že jediným důvodem žádosti je legalizace pobytu žalobce na území ČR. Jeho nastíněné obavy ze zabrání Gruzie Ruskem zůstaly v rovině subjektivních domněnek, nikterak nepodložených a v současné chvíli neaktuálních. Soud se s odůvodněním správního orgánu ztotožňuje a považuje je za dostatečné, nikoli nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jak bylo namítáno v žalobě.

20. Vzhledem k výše uvedenému soudu nezbyvá než zopakovat, že **azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území České republiky a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky**, tak jak jsou upraveny zákonem o pobytu cizinců. S učiněnými závěry žalovaného se tak soud plně ztotožnil.
21. Dále soud konstatuje, že rozhodnutí ve věci obdobného znění vydal již dne 6. 10. 2020, toto rozhodnutí bylo napadnuto kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud posoudil a svým rozhodnutím ze dne 30. 7. 2021, sp. zn 3 Azs 386/2020 jí vyhověl. Učinil tak z důvodu, že krajský soud neposoudil dostatečně informace, které vyplynuly z doručeného správního spisu ve věci, a to, že žalobce nerozumí dostatečně česky, proto měl soud přizvat tlumočníka gruzínského jazyka a žalobci doručit výzvu a poučení dle § 51 s.ř.s. v jazyce gruzínském. V dalších kasačních námitkách NSS buď těmto nevyhověl, nebo se jimi dosud věcně nezabýval, neboť pro případ dalšího jednání ve věci by tak mohl nepřipustně předjímat určitou argumentaci.
22. Citované pochybení krajský soud následně zhojil usnesením ze dne 31. 5. 2021, kterým ustanovil tlumočnickem gruzínského jazyka paní Nanu Slavíkovou, která vypracovala překlad výzvy dle § 51 odst. 1 s.ř.s., včetně řádného poučení, a to včetně § 71 odst. 2 s.ř.s., § 75 a § 8 odst. 5 tohoto zákona. Uvedená zásilka byla žalobci doručena dne 8. 12. 2021. Po uplynutí 15 -ti denní lhůty soud konstatoval, že byl dán souhlas k projednání žaloby bez nařízení jednání.

V. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud uzavírá, že neshledal formální nedostatky napadeného rozhodnutí ani žádné vady správního řízení, které předcházelo jeho vydání. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu) a žalovaný rozhodnutí řádně odůvodnil (§ 68 odst. 3 správního řádu). Pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
24. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., když ve věci úspěšný žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 23. února 2022

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně